

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **R. A.**, nar. X.
státní příslušnost X.

zastoupen advokátem JUDr. Denisem Kašicynem
sídlem Kolínská 1722/16, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2022, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-R3-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2022, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-R3-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobce podal žalobu dne 19. 10. 2022, kdy zároveň požádal o ustanovení právního zástupce pro řízení. Městský soud ustanovil žalobci zástupce usnesením ze dne 2. 1. 2023, č. j. 19 Az 27/2022-32. Ustanovený právní zástupce žalobu v zákonné lhůtě nedoplnil, městský soud tak při posouzení žaloby vycházel ze žaloby podané žalobcem.
3. Žalobce namítal, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové vyslovený v rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215. V napadeném rozhodnutí jsou zkopírovány závěry soudem zrušeného rozhodnutí.
4. Žalobce namítal, že mu žalovaný neposkytl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí v přítomnosti právníka.
5. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nesprávné z důvodu, že byla překročena lhůta pro vydání rozhodnutí.
6. Dále žalobce obecně namítal další pochybení správního orgánu (správní orgán nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přijaté řešení neodpovídalo okolnostem případu, nedbal na to, aby při rozhodování obdobných případů nevznikaly rozdíly, nesplnil požadavky kvalifikační směrnice, neseznámil se s dokumenty a neposoudil je, některými důkazy se nezabýval, obsah protokolu o pohovoru se žalobcem neodpovídá skutečnosti).

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný odmítá námitku, že se neseznámil se všemi dokumenty, které žalobce v průběhu správního řízení doložil. Postupoval s respektem k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, stejně tak následně i k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019-87. Součástí správního spisu jsou překlady příslušných soudem specifikovaných materiálů, včetně překladů dalších, následně doložených materiálů vztahujících se k osobě žalobce. Žalovaný nepominul ani tyto další materiály, doložené žalobcem po vydání prvního zrušujícího rozsudku, zabýval se jimi v potřebném rozsahu, zaujal stanovisko k jejich relevanci a využitelnosti v rámci správního řízení a zdůvodnil, proč některé z nich nebyly zadány k překladu.
8. Do spisu byla zařazena i celá řada dalších podkladů, s nimiž měli žalobce i jeho zástupce v přítomnosti tlumočnicka možnost se seznámit a vyjádřit se k nim. Jejich opakované

odmítavé stanovisko ke shromážděným podkladům nedokládá nezákonnost postupu správního orgánu.

9. Žalovaný uvedl, že si je vědom problematické politické situace v Ázerbájdžánu, avšak vzhledem ke zcela konkrétním, individuálním okolnostem případu, majícím oporu ve správním spise, nelze považovat žalobce za osobu již pronásledovanou či do budoucna ohroženou pronásledováním či skutečným nebezpečím vážné újmy v důsledku jeho novinářské činnosti či prostého zveřejnění komunikace či názoru v internetovém prostoru. Zcela bez kontextu k důvodům relevantním z hlediska mezinárodní ochrany shledal správní orgán žalobcovo předvolání k ázerbájdžánskému soudu. Žalobcem doložené materiály nedokládají jím tvrzené zaměření jeho činnosti, jež by z něj činilo osobu stávajícímu ázerbájdžánskému režimu nepohodlnou či dokonce nebezpečnou. Žalobcem prezentovaná tvrzení nekorespondují s materiály jím doloženými ani s podklady opatřenými žalovaným. K podrobnostem týkajícím se např. rozboru přeložených materiálů, komunikace žalobce s X. či závěru o jeho nepřislušnosti k opozičním novinářům, aktivistům či disidentům odkázal žalovaný na obsah odůvodnění správního rozhodnutí.
10. Nadto jak vyplývá z rozsudku Okresního soudu v Rychnově na Kněžnou ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 T 104/2019-365, žalobce uváděl zcela odlišné informace ohledně svého zaměstnání v zemi původu, oproti informacím poskytnutým správnímu orgánu v řízení iniciovaném jeho žádostí o mezinárodní ochranu. Stejně tak prezentoval odlišný důvod bránící mu v návratu do vlasti. Z tohoto rozsudku trestního soudu totiž vyplývá, že žalobce v minulosti v X. pracoval na ministerstvu zdravotnictví jako asistent tiskového mluvčího a aktuálně se nemůže do Ázerbájdžánu vrátit proto, že mu hrozí vězení za neplacení daní. Žalovaný v rozhodnutí na základě adekvátní argumentace důvodně neshledal žalobce opozičním aktivistou či novinářem, jemuž by v důsledku zveřejnění jeho politických názorů, stanovisek, kontaktů či obsahu dostupné komunikace hrozilo nebezpečí, před nímž by měl být chráněn prostřednictvím některého z institutů mezinárodní ochrany.
11. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, dle něhož je nadbytečné doplňovat dokazování podrobnějšími zprávami o zemi původu, dospěl-li správní orgán k závěru o nevěrohodnosti žadatele na aspektu vnitřní konzistence příběhu.
12. K námitce týkající se nesprávnosti rozhodnutí z důvodu překročení lhůty pro jeho vydání žalovaný odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2022, č. j. 4 Az 18/2022-75, dle něhož je lhůta k vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany lhůtou pořádkovou a postup správního orgánu nezakládá nezákonnost napadeného správního rozhodnutí.

IV. Obsah správního spisu

13. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 16. 3. 2017.
14. V rámci poskytnutí údajů k podané žádosti dne 21. 3. 2017 žalobce uvedl, že nebyl členem žádné politické strany. Hrozilo mu nebezpečí ze strany státních úřadů a policie kvůli názorům a článkům, které umísťoval na sociální síť. Jednou byl odveden z bytu, sebrali mu přitom notebook, fotoaparát, vtrhli k němu domů. Byli to lidé z oddělení

Banditismus a terorismus, kteří neměli uniformy. Dostal rány pěstí a jeho manželka dostala facku. Jeho dítě to vidělo, X. Před tímto incidentem k němu přišel jejich obvodní policista, který jej požádal, aby se uklidnil. Nařídili mu, aby si promluvil s žalobcem. Prý si zakládal na problémy a nedostane už další varování. Následně došlo k tomu, že k němu vtrhli dva muži a odvedli žalobce.

15. Dne 21. 3. 2017 byl s žalobcem proveden pohovor ve věci mezinárodní ochrany. Uvedl, že se rozhodl požádat o udělení mezinárodní ochrany poté, co obdržel druhý dopis, aby se dostavil na soud. Obvinili jej z toho, že neplatil daně. Na soud nešel, protože by to pro něj znamenalo smrt. Obsílka zůstala u převaděče v X. První obsílka přišla v květnu 2016. Dopis nechali u sousedů. Druhý dopis přišel někdy na konci června nebo na začátku července 2016. Žalobce X. X. K incidentu, kdy k nim domů přišli dva muži a odvedli jej, došlo kolem 10. 2. 2016. V lednu 2016 za ním přišel obvodní policista, který mu řekl, aby přestal publikovat články na Facebooku. Měl tam několik profilů, vlastní a pak další stránku, kde publikoval jen články. Tu mu zavřeli a žalobce si vytvořil další profil. Žalobce nadále publikoval články proti prezidentovi, vládě. Psal o tom, jak prezidentova rodina pere peníze přes X. účty a kupují majetky v X. Psal, že lidé páchají sebevraždy ve velkém počtu. Rovněž psal o válce s X. Psal také články do internetových novin. X. mu chtěla noviny poslat, ale pošta mu je odmítla nechat zaslat. Psal také do tištěných novin X., které žalovanému doložil. Před čtyřmi měsíci provedla policie zátah na tu redakci. Název novin lze přeložit jako X. Publikoval hlavně na Facebooku. Napsal také článek o rodině prezidenta a snahách o změnu ústavy. Ten článek byl následně odstraněn. V roce 2016 publikoval mnoho článků, které jsou na adrese X. Během svého zajištění byl odveden na oddělení Banditismu a terorismu, kde byl bit pro své články. Mluvili také o stycích žalobce s X., který vede intenzivní mediální boj přes sociální sítě proti prezidentu Ázerbájdžánu. Měl rozbité rty a obočí. Domů se vrátil v X. následující den. Vyhrožovali mu prostřednictvím sociálních sítí i během jeho pobytu v X. Po propuštění se nenechal lékařsky ošetřit, neboť lékař by se ptal, co se stalo, a zavolal by policii. Žalobce však zavolal na linku X. Volal na linku ombudsmana do kanceláře prezidenta, organizaci OBSE. Nic se však nestalo. V březnu 2016 se přestěhovali k rodičům manželky žalobce. V květnu jej však kontaktovala matka, že ho předvolávají k soudu. Žalobce se však ničeho nedopustil, a proto se jedná o vykonstruované obvinění. Po druhém předvolání se rozhodl odjet. Matka mu sdělila, že se o něj zatím nikdo nezajímá. Volá jeho sousedce a ta tam zatím nikoho neviděla. Jako novinář pracoval od roku 2013. Jako motivaci k publikování článků žalobce uvedl, že v zemi je nepořádek, silná korupce a neplatí tam zákony. Dobře se mají pouze ti vyvolení. Úroveň zdravotnictví i vzdělání je špatná. Stále zvyšují ceny za potraviny a služby. Intenzivně publikoval tyto články až v poslední době, neboť má dvě děti a přemýšlí o jejich budoucnosti. Nemohl se na to lhostejně dívat. V případě návratu se obává vězení, bojí se také o své děti a manželku.
16. Součástí spisu jsou záznamy diskusí ze sociálních sítí s mužem jménem X., fotky internetových blogů, kopie tištěných novin (článků žalobce), lékařská zpráva a novinářský průkaz žalobce. V rámci seznámení s podklady rozhodnutí dne 29. 6. 2017 žalobce předložil další předvolání ze soudu, které mu bylo doručeno již během pobytu na území České republiky.
17. Rozhodnutím ze dne 1. 8. 2017, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-2017 (dále jen „první rozhodnutí“), žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Žalovaný neshledal, že by

články žalobce, které předložil, byly protirežimní. Neshledal tedy, že by žalobce mohl být pronásledován za svou protirežimní novinářskou činnost. Žalovaný neshledal, že by žalobci hrozilo v případě návratu do vlasti skutečné nebezpečí vážné újmy.

18. Krajský soud v Hradci Králové zrušil první rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215. Krajský soud se na základě tvrzení žalobce a následně předložených důkazů neztotožnil s názorem žalovaného, že žalobce neuvedl v průběhu správního řízení žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že v zemi původu uplatňoval politická práva a svobody, za kterou by mohl být pronásledován. Žalovaný totiž tento závěr učinil, aniž by provedl vyčerpávajícím způsobem všechny důkazy předložené žalobcem, které by k vyjasnění věci mohly přispět. Krajský soud shledal pochybení žalovaného v tom, že žalovaný zajistil provedení překladu pouze omezeného množství důkazů ve formě listin a ve zbylé části konstatoval, že ve shodě se zásadou hospodárnosti nepřistoupil k překladu rozhovorů na sociálních sítích a předvolání žalobce na soud, neboť tyto žalobce slovy dostatečně popsal. Postup žalovaného krajský soud hodnotil jako nesouladný se zásadami důkazního řízení, což v konečném důsledku znamená vady řízení způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Krajský soud uložil žalovanému, aby pro objektivní posouzení věci nechal zajistit překlad těchto písemností a hodnotil je v souvislosti s tvrzením žalobce, že je v jeho zemi obvyklé, aby osoba, zejména novinář, který se zpronevěřil požadavkům tamního režimu, byl nedůvodně nařčen z jiného trestného činu. Žalovaný měl zaměřit pozornost na tvrzení žalobce, že je novinář, a posoudit, jak dalece je či není tato profesní skupina v Ázerbájdžánu vystavena určitému nebezpečí či dokonce stíhání za situace, kdy publikuje protirežimní informace.
19. Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2019, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-R2-2017 (dále jen „druhé rozhodnutí“), neudělil žalobci mezinárodní ochranu.
20. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019-87, zrušil druhé rozhodnutí žalovaného. Krajský soud totiž shledal, že bylo porušeno právo žalobce na právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalobce se s podklady rozhodnutí neseznámil, neboť tak chtěl učinit za přítomnosti svého zmocněnce. S podklady rozhodnutí se neseznámil ani jeho zmocněnec, neboť tak chtěl učinit za přítomnosti žalobce a tlumočnicka. Krajský soud uložil žalovanému, aby se v dalším řízení zároveň řídil rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018-28, který se podrobně zabývá situací opozičních novinářů v Ázerbájdžánu, resp. důkazním břemenem tížícím žadatele. Také upozornil na zprávu o Ázerbájdžánu, která uvádí, že je dle organizace Freedom House „nesvobodný“. Uložil, aby se žalovaný vypořádal s opakovaným tvrzením žalobce, že „prorežimní“ články nepsal on sám osobně, ale že tyto mají za cíl zdiskreditovat jeho osobu.
21. Dne 2. 11. 2021 seznámil žalovaný v rámci dalšího řízení žalobce a jeho zmocněnce, za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka, s podklady rozhodnutí. Žalobci a jeho zmocněnci byla stanovena lhůta 14 dní na vyjádření k podkladům. Žalobce uvedl, že je v zemi původu předvoláván k soudu již od roku 2019 a bylo po něm vyhlášeno pátrání. Na otázku, zda je žalobce politicky aktivní, uvedl, že publikuje pouze na sociálních sítích, hlavně na Facebooku. Dále uvedl, že psal něco pro X. Na otázku ohledně rozporu v tvrzeních žalobce ohledně jeho zaměstnání před vycestováním ze země původu žalobce uvedl, že na ministerstvu zdravotnictví byl zaměstnán jen velmi krátkou dobu. Ke svým

aktivitám novináře žalobce uvedl, že po příjezdu do České republiky píše na Facebook. Žalobce v rámci seznámení s podklady uvedl, že doloží svůj poslední příspěvek, který se týkal X., a také dokument o rozhovoru s X. Dne 16. 11. 2021 žalobce doložil několik dokumentů a své vyjádření. Žalovaný pořídil překlad všech částí, které nejsou staženy z veřejných zdrojů a odkazují k žalobci. Konkrétně jde o jeho předvolání k soudu z roku 2017, zprávu pro internetové stránky X. o azylových poměrech v České republice, vyjádření osoby X. a vyjádření samotného žalobce. Zbylá doložení žalovaný vyhodnotil jako obecné zprávy o Ázerbájdžánu, patrně stažená z internetového prohlížeče. Dne 30. 6. 2022 byla žalobci a jeho zmocněnci opět dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí za přítomnosti tlumočníka z ruského jazyka. Dne 20. 7. 2022 bylo žalovanému doručeno vyjádření žalobce, v němž sdělil, že žalovaný neshromáždil objektivní informace, nenechal přeložit vše potřebné a shromážděné zprávy se chystá interpretovat chybně a nesprávně.

22. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Žalovaný si v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, rozšířil překlad žalobcem doložených dokumentů. Obecnou zprávu Institute for Democratic Initiatives, zprávu HRW z roku 2018 a další obecné informace z let 2018 a 2019 žalovaný pro hospodárnost řízení přeložit nenechal, neboť o obecných poměrech v Ázerbájdžánu má dostatek informací ze svých vlastních zpráv a žalobce ani jeho zmocněnec neuvedli, proč tyto zprávy přikládají, ačkoliv byli oba na svá doložení a jejich obsah v průběhu řízení dotázáni. K vyjádření žalobce, že jsou shromážděné informace výhradně neobjektivní, žalovaný uvedl, že spis obsahuje velké množství informací z mnoha rozličných zdrojů (lidskoprávní organizace – EMC, organizace zabývající se migrací – IOM, Rádio Svobodná Evropa, přehledové kompilace o vývoji v Ázerbájdžánu – OAMP a další). Žalovaný neshledal, že by žalobce byl vystaven pronásledování z důvodu uplatňování svých politických práv a svobod. Žalobce jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu uváděl, že mu hrozí vězení a smrt z důvodu novinářské činnosti kritické k ázerbájdžánskému režimu. Všechny články, které však ke své žádosti přiložil, jsou informativní a spíše prorežimní. Žalovaný si nechal přeložit i facebookové konverzace žalobce a jeho předvolání na soud. Předvolání uvádí informaci o začátku vykonávacího řízení poté, co žalobce dobrovolně nesplnil svoji povinnost uloženou mu soudem. K překladům facebookové komunikace mezi žalobcem a X. správní orgán uvedl, že se jedná o diskusi prostřednictvím chatu o událostech z roku 1993, neuznávání veřejného názoru prezidentem Alijevem, norských fonděch, hovoří o volbách a srovnávají X. s Ázerbájdžánem. Žalovaný tuto konverzaci hodnotil jako soukromou diskusi dvou osob na Facebooku, a nelze na základě ní vyvodit, že by žalobce měl být v zemi původu pronásledovanou osobou. Žalovaný zároveň hodnotil, že se žalobce navzdory svým tvrzením nikdy neucházel o pozici u X. a pro osoby specializující se na ázerbájdžánský disent jde o neznámou osobu. K článku pro X. správní orgán uvedl, že se jedná o kritiku zacházení se žadateli o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Správní orgán nepřijal ani konstrukci azylového příběhu žadatele o jeho novinářské činnosti a falešném obvinění z krácení daně. Žalovaný neshledal, že by žalobce měl odůvodněný strach z pronásledování, neboť s ohledem na články, které publikoval, jej nelze považovat za opozičníka či disidenta. Žalovaný neshledal, že by žalobci hrozila v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný neshledal, že by žalobci v případě návratu hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Kromě návštěvy obvodního policisty s jedním

několikahodinovým zadržením se mu nedostalo žádného adresného zájmu bezpečnostních složek jeho vlasti. Jeho novinářská činnost sestává z psaní prorežimních nebo obsahově neutrálních glos na internetu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
24. Městský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž míra precizace žalobních námitek předurčuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím jsou námitky obecnější, tím obecněji je třeba je posuzovat. Není na místě, aby soud za stěžovatele „spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují“ (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
25. Podle čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) nevyžadují tvrzení žadatele důkazy, pokud: a) vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil; b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí; c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případu žadatele.
26. Žalobce doložil soudu řadu listin, k výzvě soudu, nechť žalobce sdělí, co k jakým tvrzením jsou listiny předloženy, nebylo nijak reagováno, ke zprávám, které se obecně zabývaly situací v Ázerbájdžánu nebylo ani k dotazu soudu upřesněno, které části zpráv jsou podle žalující strany klíčové. Soud při jednání provedl důkaz listinami, které nebyly předloženy správnímu orgánu (případně nebyly přeloženy).
27. Žalobce v žalobě obecně namítal, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové vyslovený v rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215. Namítal, že jsou v napadeném rozhodnutí zkopírovány závěry soudem zrušeného rozhodnutí.
28. Krajský soud v Hradci Králové zavázal žalovaného svým rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, k rozšíření překladu dokumentů, které žalobce ke své žádosti předložil. Žalovaný totiž v prvním rozhodnutí žalovaného vycházel pouze z některých článků, které žalobce v rámci řízení předložil. K ostatním dokumentům, konkrétně k předvolání soudu a k rozhovorům na sociálních sítích konstatoval, že je jejich překlad nadbytečný, neboť žalobce tyto důkazy dostatečně popsal. Krajský soud shledal, že bez provedení překladu dalších dokumentů nebylo možné dospět k závěru, že žalobce není pronásledován z důvodu uplatnění svých politických práv a svobod. Krajský soud v Hradci Králové tímto rozsudkem zároveň uložil žalovanému, aby hodnotil, zda je v Ázerbájdžánu obvyklé, aby osoba, zejména novinář, který se zpronevěřil požadavkům tamního režimu, byla nedůvodně nařčena z jiného trestného činu. Uložil žalovanému,

aby zaměřil pozornost na tvrzení žalobce, že je novinář a posoudil, jak dalece je či není tato profesní skupina v Ázerbájdžánu vystavena určitému nebezpečí či dokonce stíhání za situace, kdy publikuje protirežimní informace.

29. Městský soud má za to, že žalovaný v následujícím řízení napravit pochybení ohledně chybějícího překladu dokumentů, které žalobce předložil žalovanému. Žalovaný si obstaral překlad jak soudního předvolání, tak diskuse na Facebooku. Žalovaný si zároveň obstaral překlad dalších dokumentů, které mu žalobce v rámci dalšího řízení předložil. Žalovaný však na základě těchto dokumentů dospěl k závěru, že tyto neprokazují, že se žalobce svou novinářskou činností zpronevěřil požadavkům ázerbájdžánského režimu nebo publikoval protirežimní informace. S těmito závěry žalovaného se městský soud ztotožňuje. Městský soud souhlasí s žalovaným, že článek X. vyznívá zcela prorežimně. Článek týkající se X. hodnotí městský soud jako neutrální a článek X. je informativní. Na základě překladu komunikace mezi žalobcem a X., která má být uzavřenou komunikací mezi těmito osobami, také nelze dospět k závěru, že by tato mohla být důvodem pronásledování žalobce. Soud dále uvádí, že se ztotožňuje také s hodnocením žalovaného, že z předvolání soudu, které žalobce v rámci řízení předložil, nelze dovodit, že by se jednalo o vykonstruovaný proces (při zohlednění všech okolností tohoto případu).
30. Přestože to žalobce výslovně nenamítal (a to ani v aktuálně projednávané žalobě, ani v žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2019 – kde vůbec nebylo namítáno nerespektování závazného právního názoru vyjádřeného v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215), městský soud zároveň zohlednil, že žalovaný nadále nechal nepřeložené dokumenty doložené žalobcem, které jsou na stranách 15, 16 a 17 spisového materiálu. Soud tyto listiny nechal přeložit při jednání tlumočnickem, byly přeloženy názvy článků sdílených žalobcem, tyto se týkaly například policejního násilí v Ázerbájdžánu, majetků prezidenta a jeho ženy, článku, že režim prezidenta zničil svobodu v zemi apod. Jde tedy o sdílení několika článků, které jsou kritické vůči ázerbájdžánskému režimu (není zřejmé, z jaké doby, správním orgánu byly předloženy po pohovoru v březnu 2017). Jedná se přitom pouze o sdílení článků, nikoli o novinářskou činnost žalobce. Přestože má městský soud za to, že žalovanému nic nebránilo v tom, aby si obstaral také překlady těchto vyjádření žalobce, neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Bylo zohledněno, že určité protirežimní názory žalobce vyplývají také z přeloženého sdílení na str. 19 spisového materiálu, žalobce tyto chybějící překlady nenamítal v žalobě, ani při ústním jednání, když byl vyzván k upřesnění obecného žalobního bodu, že nebyl dodržen závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové. Zároveň lze uzavřít, že postup žalovaného byl v souladu se závazným právním názorem Krajského soudu v Hradci Králové, neboť soud požadoval překlady „článků žalobce publikovaných na sociálních sítích“ a „písemnosti týkající se jeho předvolání k soudu v zemi původu“, tyto dokumenty přeloženy žalovaným byly.
31. Žalobce v této souvislosti dále namítal, že v napadeném rozhodnutí jsou jen zkopírovány názory z prvního rozhodnutí žalovaného. Žalovaný si v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové obstaral překlady dalších dokumentů, které žalobce předložil, jejich obsah však neměl zásadní vliv na hodnocení novinářské činnosti žalobce. Z tohoto důvodu jsou závěry žalovaného v obou rozhodnutích obdobné, tj. že podklady žalobce

nedokládají, že se mohl znepřátelit ázerbájdžánskému režimu z důvodu své novinářské činnosti.

32. Ze zprávy Ázerbájdžán Human Rights Education and Monitoring Center (EMC) ze dne 28. 6. 2017 vyplývá, že „[á]zerbájdžánská vláda často podává žaloby z hospodářských trestných činů na zástupce sdělovacích prostředků a aktivisty, a to zejména v případě novinářů zastupujících stanici Meydan TV nebo spolupracujících s touto stanicí“. Zpráva dále poukazuje na několik případů novinářů a aktivistů vystavených pronásledování v Ázerbájdžánu. Jedná se přitom o případy novinářů, kteří pracovali na reportážích o případech porušení lidských práv spáchaných ázerbájdžánskou vládou, osob spolupracujících s internetovou televizní stanicí X., členy opoziční strany X., regionální korespondentku X., předsedu nevládní organizace X. Přestože z žalovaným shromážděných zpráv vyplývá, že je Ázerbájdžán nesvobodnou zemí, pokud jde o uplatňování politických práv a svobod, městský soud se ztotožňuje se závěry žalovaného, že na základě několika příspěvků na sociálních sítích, které byly kritické vůči ázerbájdžánskému režimu, nelze žalobce považovat za opozičního aktivistu a protirežimního novináře. Z článků žalobce, které byly otištěny v novinách, totiž nevyplývají protirežimní názory žalobce, žalobce v nich nekritizuje prezidenta či vládu a neupozorňuje na korupci či porušování lidských práv. Naopak, lze souhlasit s žalovaným, že jeden z článků žalobce doložených do spisu vychvaluje ázerbájdžánský režim. Obdobně za ohrožující nelze považovat ani žalobcem tvrzenou spolupráci s X. Důkaz, který má tuto spolupráci dokládat, obsahuje pouze rozhovor s žalobcem, v němž se žalobce vyjadřuje k zacházení s žadateli o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Ani z tohoto dokladu tedy nelze dospět k závěru, že je žalobce občanský aktivista a protirežimní novinář, jemuž hrozí pronásledování z důvodu jeho novinářské činnosti.
33. Městský soud zároveň se zároveň ztotožňuje s názorem žalovaného, že samotné prohlášení X., že má žalobce odůvodněné obavy z důvodu svých politických názorů, nemá zásadní vliv na závěry ohledně novinářské činnosti žalobce. Toto vyjádření a také rozhovory žalobce s X. podporují tvrzení žalobce o jeho názorech o ázerbájdžánském režimu. Nemají však vliv na závěr žalovaného, že žalobce není občanským aktivistou a protirežimním novinářem. S ohledem na tyto závěry neshledal městský soud pochybení v postupu žalovaného, když se navzdory rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podrobně nezabýval situací novinářů, kteří publikují protirežimní informace. Městský soud shledal v tomto ohledu postačujícím závěr žalovaného, že na základě žalobcem doložených dokumentů nelze mít za to, že je novinářem, který publikuje protirežimní informace. Skutečnost, že žalobce publikuje v rámci své novinářské práce protirežimní informace, žalobce žádným způsobem nedoložil.
34. Dne 5. 4. 2023 žalobce doručil městskému soudu několik dokumentů. Jedná se přitom z velké části o dokumenty, které již byly součástí správního spisu – zpráva Human Rights Watch z roku 2018 týkající se návštěvy tehdejší německé kancléřky v Ázerbájdžánu (strana 367 – 371 správního spisu, žalovaný se vypořádal v rozhodnutí na straně 5), prohlášení X. ze dne 12. 3. 2018 (strana 410, 428 správního spisu, žalovaný se k této osobě a jeho žádosti, aby žalobci byl udělený politický azyl vypořádal na straně 8 napadeného rozhodnutí), vytištěná stránka X., která obsahuje rozhovor s žalobcem o podmínkách žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice (strana 409, 430 – 434 správního spisu, žalovaný se vypořádal na straně 7 napadeného rozhodnutí), předvolání

žalobce k soudu v Ázerbájdžánu ze dne 31. 5. 2017 (strana 76, 166 správního spisu, závěry žalovaného ohledně neplacení daní žalobcem na straně 6 napadeného rozhodnutí) a předvolání žalobce k soudu v Ázerbájdžánu ze dne 15. 4. 2019 (strana 417, 436 správního spisu, závěry žalovaného ohledně neplacení daní žalobcem na straně 6 napadeného rozhodnutí). Dokumenty, které nebyly součástí spisového materiálu, jsou úvodní stránka článku Dům svobody: Vláda v Ázerbájdžánu umlčí novináře soudem, zpráva komisaře Rady Evropy o svobodě projevu v Ázerbájdžánu ze dne 11. 12. 2019, zpráva Human Rights Watch, Ázerbájdžán, Shrnutí toho, co se stalo v roce 2022, tajný dokument z roku 1990 (tento byl součástí správního spisu, čl. 415, ale nebyl přeložen). Městský soud provedl v rámci jednání žalobcem doplněné důkazy a hodnotí je následovně. Zpráva Human Rights Watch popisuje obecnou situaci v zemi původu žalobce. Obdobně článek o zprávě komisařky Rady Evropy o svobodě pojednává o situaci novinářů a aktivistů sociálních médií, kteří jsou nespokojeni s vládou. Jak uvedl i žalovaný, situace protirežimních novinářů v Ázerbájdžánu je problematická, žalobce však protirežimním novinářem nebyl a není. Tyto zprávy nemají zásadní dopad na hodnocení případu žalobce, neboť v případě žalobce žalovaný neshledal, že by žalobce byl novinářem či aktivistou sociálních médií, který píše kriticky o ázerbájdžánském režimu.

35. K přísně tajnému dokumentu z 1990 soud konstatuje, že bližší zdůvodnění relevantnosti tohoto dokumentu žalobce provedl až při jednání soudu. Žalobce tvrdil, že dokument se vztahuje k rodině prezidenta a jeho příbuzných, žalobce nechtěl uvádět podrobnosti, tento dokument nesmí nikde šířit, získal ho v roce 2016 od X., tento dokument dal na Facebook, následně mu chodily výhrůžky od soukromých osob, žalobce se domnívá, že tyto osoby jednaly na pokyn státních složek.
36. Soud k tomuto dokumentu konstatuje, že tvrzení, že žalobce disponuje touto listinou a z tohoto důvodu je pronásledován, nebylo po celou dobu správního řízení uplatněno. Žalobce o tomto dokumentu nehovořil při svém pohovoru (ač jej při jednání soudu označil jako zásadní). Žalobce také po celou dobu nedoložil, že by tento článek sdílel na Facebooku, nedoložil to ani při jednání soudu (když další facebookové aktivity správnímu doložil). Soud konstatuje, že žalobci nic nebránilo tuto argumentaci vznést před správním orgánem, věc již byla dvakrát přezkoumána správními soudy, žalobce tuto argumentaci bez zjevného důvodu neuplatnil ani v předcházejících soudních řízeních. Zároveň nejsou žádné indicie, že by státní složky Ázerbájdžánu věděly o tom, že žalobce tímto dokumentem disponuje.
37. Žalobce kromě tohoto dokumentu označil jako zásadní pro posouzení protirežimní novinářské aktivity rozhovor pro X. a žádost X. ze dne 14. 3. 2018, aby žalobci byl udělený azyl. Jak již soud uvedl výše, rozhovor pro X. se týkal výlučně podmínek žadatelů o azyl v České republice, názor X., že by žalobci měla Česká republika udělit politický azyl též protirežimní aktivity žalobce neprokazuje. Soud dodává, že osobou X. se žalovaný zabýval na straně 8 napadeného rozhodnutí. Konečně soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že určité vazby žalobce na tuto osobu neprokazují tvrzení žalobce o svém aktivním vystupování jako novináře proti režimu ve vlasti (proto také pro věc není podstatná listina ze dne 8. 5. 2005 o vyhlášení pátrání po X., kterou také žalobce soudu přeložil). Konečně žalobce předložil soudu listinu o tom, že se žalobci dočasně omezuje právo opustit Ázerbájdžán, neboť je dlužníkem. Bylo upřesněno, že tuto listinu žalobce předložil Krajskému soudu v Hradci Králové, ve správním spise se nenachází.

Tento důkaz spolu s ostatními má prokazovat, že žalobce je neprávem pro svou novinářskou činnost pronásledován státními orgány a falešně obviněn. K tomuto soud konstatuje, že nebylo shledáno, že žalobce byl nebo je protirežimním novinářem, nelze tedy mít za to, že problémy žalobce ve vlasti kvůli majetkové trestné činnosti jsou vykonstruované. Konečně v trestním odsuzujícím rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. 11. 2020, č. j. 1 T 104/2019-365, se v odůvodnění konstatuje, že žalobce uvedl, že mu ve vlasti hrozí trest z důvodu neplacení daní.

38. Městský soud tak přihlédl k doloženým důkazům žalobce, které však jsou v rozporu s jeho prohlášeními. Přestože žalobce v rámci řízení uváděl, že byl protirežimním novinářem, tuto skutečnost nedoložil žádným svým článkem. Články, které žalovanému předložil, nelze považovat za kritiku ázerbájdžánského režimu. Žalobce přitom nevysvětlil, co mu bránilo v předložení alespoň jednoho článku, který byl kritický vůči ázerbájdžánskému režimu.
39. Soud tedy shrnuje, že i po doplnění dokazování ob stojí závěry žalovaného, že žalobce není novinářem či aktivistou sociálních médií, který píše kriticky o ázerbájdžánském režimu, žalovaný tak nebyl povinen se podrobněji zabývat situací protirežimních novinářů v Ázerbájdžánu. Žalobce žije v České republice od března 2017, při jednání soudu bylo opětovně tvrzeno, že žalobce aktivně vystupuje proti režimu v Ázerbájdžánu, po celou dobu správního ani soudního řízení však žádné protirežimní články žalobce předloženy nebyly (a to ani z minulosti ani ze současné doby), žalobce se navzdory svým tvrzením nikdy neucházel o pozici u X., podle informací X. není žalobce této organizaci znám jako opoziční ázerbájdžánský novinář. Za svého pobytu na území České republiky od roku 2017 měl spolupracovat s X. na přípravě jednoho článku, v němž popisoval situaci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobce i v rámci pohovoru ve věci mezinárodní ochrany uvedl, že publikoval především na sociálních sítích. Městský soud však má za to, že žalobce nelze vyhodnotit ani jako protirežimního bloggera, ale o osobu, která určité kritické názory na režim v Ázerbájdžánu zveřejnila na svém profilu na sociálních sítích (a to pouze v období do března 2017). Z jím doložených dokumentů přitom vyplývá (čl. 15, 16, 17), že na tyto komentáře reagovaly pouze jednotky osob.
40. Námitku nerespektování závazného právního názoru Krajského soudu v Hradci Králové vysloveného v rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. j. 31 Az 3/2017-215, a „zkopírování“ odůvodnění z předchozích rozhodnutí žalovaného tedy soud důvodnou neshledal.
41. Žalobce dále namítal, že mu žalovaný neposkytl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí za přítomnosti právníka. Městský soud tuto námitku neshledal důvodnou, neboť žalobce byl za přítomnosti svého zmocněnce a tlumočnicka ruského jazyka seznámen s podklady rozhodnutí dne 2. 11. 2021. Po dalším doplnění spisu byl žalobce za přítomnosti svého zmocněnce a tlumočnicka ruského jazyka seznámen s aktuálními podklady rozhodnutí dne 30. 6. 2022. Při jednání soudu žalobce upřesnil tuto námitku v tom směru, že ve výčtu podkladů chybí dokumenty, které žalobce do spisu předložil, jeho zmocněnec se s těmito dokumenty nemohl seznámit.
42. V rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*Smyslem procesního práva upraveného v § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníkovi k dispozici skutková zjištění správního orgánu, aby mohl případně poukázat na jejich nesprávnost nebo aby navrhl jejich doplnění. [...] Ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního*

soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 Azs 170/2016 – 29, lze připomenout, že již v základním ustanovení pro řízení o žalobách proti správnímu rozhodnutí - § 65 odst. 1 s. ř. s. je stanoveno, že ochrana se účastníkům poskytuje vždy proti porušení konkrétního hmotného práva, k němuž může dojít i v důsledku porušení jejich procesních práv v předcházejícím řízení. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pak uvedené konkretizuje tak, že soud zruší správní rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. [...] Základní skutkové okolnosti, které byly rozhodné pro závěr žalovaného o splnění podmínek pro zastavení řízení o žádosti, tak byly stěžovatelce známy. Další podklady, se kterými by bylo třeba stěžovatelku seznámit, nejsou ve správním spise založeny. Námitka o porušení § 36 odst. 3 správního řádu proto není důvodná.“.

43. Důkazy předložené žalobcem byly součástí správního spisu (jednotlivé listy jsou řádně číslované, nejsou žádné pochybnosti o úplnosti spisu, kvalita vedení spisu ani nebyla žalobcem zpochybněna), zmocněnec se tak s nimi seznámit mohl, pokud pouze nebyly uvedeny v seznamu podkladů, nejde o pochybení mající vliv na zákonnost rozhodnutí. Zároveň jde o listiny předložené správnímu orgánu přímo žalobcem, v takovém případě nelze namítat, že se s nimi sám žalobce (byť zastoupený zmocněncem) nemohl seznámit. Smyslem procesního práva upraveného v § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníku k dispozici skutková zjištění správního orgánu, aby mohl případně poukázat na jejich nesprávnost nebo aby navrhl jejich doplnění.
44. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce týkající se nesprávnosti rozhodnutí z důvodu překročení lhůty pro jeho vydání. V rozsudku ze dne 12. 5. 2005, č. j. 6 Azs 283/2004-80, vyslovil Nejvyšší správní soud závěr, že lhůta k vydání rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany je lhůtou pořádkovou a její nedodržení samo o sobě nevede k nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu ve věci samé.
45. Další námitky soud nepovažoval za řádný žalobní bod, neboť neobsahovaly konkrétní skutkové okolnosti projednávaného případu, která alespoň v minimální míře individualizují námitky žalobce proti napadenému rozhodnutí. Námitky žalobce však byly zcela obecná a zaměnitelná prohlášení o porušení práv žalobce, aniž by citovaná ustanovení alespoň v minimální míře spojil s popisem skutkového děje.
46. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
47. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. června 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně